

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja muut kuulijat

Valtuustoseminaarista saadut kuulumiset toivat eteemme dramaattisia lukemia taloustilanteestamme, jotka eivät toki kenellekään meistä varmasti yllätyksenä tulleet. Vaikeassa taloustilanteessa tarvitaan nyt rohkeutta ja päättäväisyyttä. Meneillään on talouden tasapainottamisen ja muutosten vuodet.

Talousarviota tarkastellessa huomiomme kiinnittyi kritiikin lisäksi myös siihen mikä on meillä kunnassa hyvin. Vaikka vuodet ovat olleet vaikeita meidän kunnastamme välittyä silti yhteinen tekemisen meininki. Oikeita asioita tehdään mm. siinä että olemme onnistuneet henkilöstöjohtamisessa, henkilöstöstä on tiukoista ajoista huolimatta pidetty huolta ja kuntamme on työllistäjänä arvostettu. Laukaaseen ollaan pääosin myös asukkaiden keskuudessa tyytyväisiä. Positiivista on lisäksi näkyvyys erilaisissa tapahtumissa ja kehityshankkeissa mm. Culture in Nature joka edesauttaa tuomaan esille matkailumielessä meidän monipuolisia ja upeita luontokohteitamme. Mainitsematta ei voi myöskään jättää Hirviareenaa ja koko Leppäveden alueen uutta liikuntapuistoa. Kiisteltykin ja mielipiteitä jakava areena on nyt avattu, toivomme että areena alkaa tuomaan kunnalle tuloja suunnitelmien mukaisesti ja mikäli haasteita ilmenee ratkaisuja uskalletaan tehdä nopeilla liikkeillä.

Vuoden 2025 talousarviokeskustelussa joudumme ajatella jo tiukasti tulevia vuosia, ennakoita ja yrittää pitää meidän käsissämme niitä ratkaisuja joihin me voimme kuntana vaikuttaa.

Toimintakate kasvaa vuonna 2025 3,9% joka selittyy Te-uudistukselle myönnetystä valtionosuudesta. Tämän ei saa antaa hämätä, vuodet ja rahat kuluvat vikkellästi. Vuoden 2027 jälkeen olemme omillamme tässä asiassa. Työllisyyttä pitää alkaa hoitamaan jo nyt pontevasti. Tämä vaatii tehokkaita ennakoivia työllisyystoimenpiteitä, yhteistyötä kunnan, Äänekosken työllisyysalueen ja ennenkaikkea yrittäjien kanssa. Yritysmuutos ja kasvuedellytyksien ja erilaisten kehityshankkeiden luominen ja sitä kautta työpaikkojen saaminen kuntaamme on entistä suuremmissa roolissa. Ilman työpaikkoja ei työttömiä työllistetä. Tästä syystä Vihreä valtuustoryhmä myös ehdottaa että Vihtavuoren yleiskaavan käynnistämistä ei viivästytetä. Toivomme, että kunta on osaltaan etulinjassa mahdollistamassa kaavoituksella mm. Vihtavuoren tehdasalueen mahdollisia uusia investointeja ja alueen yritysten muita laajenemistarpeita tulevaisuudessa. Tämä osaltaan auttaisi yritysten jatkuvaa kasvua ja mahdollistaisi uusien työpaikkojen syntymisen Laukaaseen.

Suomen talouden on arvioitu kääntyvän nousuun, mikä on tervetullut uutinen. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun ovat toivon- ja valonpilkahduksia talouden näkökannalta. Kuntatalouden haastavat vuodet jatkuvat silti edelleen, joka luo ylimääräistä painetta meillekin pysyä mm. talouden tasapainottamisen ohjelman raameissa sekä alijäämien kattamiselle vuoteen 2027 mennessä. Kuntalain mukainen velvollisuus kattaa alijäämät määräajassa astuu Laukaassa nyt uudelleen voimaan. Kuntalain mukaan kunnan on katettava 2024 kertyneet alijäämät viimeistään vuoden 2029 tilinpäätöksessä. Kunnan oman talouden tasapainottamisohjelman mukaan alijäämät tulee olla katettuna vuoden 2027 tilinpäätöksessä ja sen tulisi tietysti olla yhtä tavoite, joskin yhä haasteellisempi. Eikä tilannetta helpota valtionosuusuudistus. Ennakkotiedoissa oli nähtävissä että uudistus helpottaisi Laukaan kunnan tilannetta, mutta uudistuksen siirtyminen vuodelle eteenpäin tuo enemmän haastetta taloutemme tilanteeseen.

Pysytään vielä tulevaisuudessa, vuodessa 2027. Vuosi tulee olemaan monella tapaa kunnan tulevaisuutta määrittävässä roolissa. Kunnan sote-kiinteistöjen myynnin onnistuminen on yksi ratkaisevassa roolissa jotta suunta saadaan kääntymään ylijäämäiseksi. Kiinteistöjen kohtalo on vahvasti sidottu palveluverkkoon. Pohdittavaa on miten saadaan luotua kokonaisuuksia joista sijoittajakin saadaan kiinnostumaan?

Perusopetus ja varhaiskasvatus muodostavat 57% kunnan kaikista toimintakuluista ja sivistuspalveluiden osuus on yhteensä jopa 65%. Lapsiin ja nuoriin kannattaakin panostaa. Iloitsemme myös, että kirjastopalvelut säilyvät kaikissa taajamissa vaikka kirjaston palveluverkkopäätöksen mukaiset säästötoimet aiheuttavat heikennystä aukiolo- ja palveluaikoihin, kouluysteistyöhön, tapahtumatuotantoon ja aineistohankintaan. Pääkirjastoon tuleva omatoimikirjastovalmius osaltaan myös parantaa kirjastopalveluiden saatavuutta. Lisäksi on hyvä nostaa esille meidän vahva ja monipuolinen kulttuuriohjelma. Tästä vaikuttamistyöstä iso kiitos kuuluu kulttuuriryön parissa ahertaville kuntalaisille sekä kulttuuriryöryhmälle.

Arvoisa puheenjohtaja, Näillä ajatuksilla Vihreiden valtuustoryhmä kiittää valmistelijoita ja kunnanhenkilöstöä työstä joka on tehty talousarvion suhteen, tänäkään vuonna tämä ei ole ollut helppo tehtävä.

Lopuksi vielä haluan toivottaa inspiroivia ja rakentavia keskusteluja tälle illalle kaikille.